

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ, Λακεδαιμονίων Πολιτεία 14 §4-7

Το σύγγραμμα του Ξενοφώντα *Λακεδαιμονίων Πολιτεία* αναφέρεται στη μορφή του πολιτεύματος και τον τρόπο ζωής των Σπαρτατιών, όπως η αγωγή των νέων, τα συσσίτια, η θέση της γυναίκας και των γερόντων, πριν και μετά τον 4^ο αιώνα.

Στο παρακάτω απόσπασμα ο συγγραφέας αφού ολοκλήρωσε την περιγραφή της νομοθεσίας του Λυκούργου εκφράζοντας παράλληλα τον θαυμασμό του για τον νομοθέτη εξετάζει κατά πόσο εφαρμόζονταν τα ήθη που αυτός είχε καθιερώσει στις ημέρες του.

Εἰ δὲ τίς με ἔροιτο εἰ καὶ νῦν ἔτι μοι δοκοῦσιν οἱ Λυκούργου νόμοι ἀκίνητοι διαμένειν, τοῦτο μά Δία οὐκ ἄν ἔτι θρασέως εἴποιμι. Οἶδα γάρ πρότερον μὲν Λακεδαιμονίους αἰρουμένους οἴκοι τὰ μέτρια ἔχοντας ἀλλήλοις συνεῖναι μᾶλλον ἢ ἀρμόζοντας ἐν ταῖς πόλεσι καὶ κολακευομένους διαφθείρεσθαι. Καὶ πρόσθεν μὲν οἶδα αὐτοὺς φοβουμένους χρυσίον ἔχοντας φαίνεσθαι· νῦν δ' ἔστιν οὐς καὶ καλλωπιζομένους ἐπὶ τῷ κεκτηῆσθαι. Ἐπίσταμαι δὲ καὶ πρόσθεν τούτου ἔνεκα ξηνηλασίας γιγνομένης καὶ ἀποδημεῖν οὐκ ἔξδον, ὅπως μὴ ῥαδιουργίας οἱ πολῖται ἀπὸ τῶν ξένων ἐμπίμπλαιντο· νῦν δ' ἐπίσταμαι τοὺς δοκοῦντας πρῶτους εἶναι ἐσπουδακότας ὡς μηδέποτε παύωνται ἀρμόζοντας ἐπὶ ξένης. Καὶ ἦν μὲν ὅτε ἐπεμελοῦντο ὅπως ἄξιοι εἶεν ἡγεῖσθαι· νῦν δὲ πολὺ μᾶλλον πραγματεύονται ὅπως ἄρξουσιν ἢ ὅπως ἄξιοι τούτων ἔσονται. Τοιγαροῦν οἱ Ἕλληνες πρότερον μὲν ἰόντες εἰς Λακεδαίμονα ἐδέοντο αὐτῶν ἡγεῖσθαι ἐπὶ τοὺς δοκοῦντας ἀδικεῖν· νῦν δὲ πολλοὶ παρακαλοῦσιν ἀλλήλους ἐπὶ τὸ διακωλύειν ἄρξαι πάλιν αὐτούς. Οὐδὲν μέντοι δεῖ θαυμάζειν τούτων τῶν ἐπιψόγων αὐτοῖς γιγνομένων, ἐπειδὴ φανεροί εἰσιν οὔτε τῷ θεῷ πειθόμενοι οὔτε τοῖς Λυκούργου νόμοις.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ἀρμόζω = εἶμαι αρμοστής, στρατιωτικός διοικητής

τά μέτρια = λίγα, τα απαραίτητα

σύνειμι τινί = συναναστρέφομαι κπ, ζω μαζί με κπ

καλλωπίζομαι = περηφανεύομαι, καυχιέμαι

ἐμπίμπλαμαι = γεμίζω εντελῶς τον εαυτό μου από κάτι, παρασύρομαι

σπουδάζω = (μτβ) πράττω κάτι με σπουδή, με ζήλο - (αμτβ) εἶμαι πολυάσχολος

πραγματεύομαι = καταγίνομαι, ασχολούμαι

ἔστιν οἷ = μερικοί - ἦν ὅτε = κάποτε

τοιγαροῦν (παρατ.σμπ.συνδ.) = λοιπόν-εκφράζει συμπέρασμα με μεγάλη βεβαιότητα, ομοίως: τοιγάρτοι

ὁ ἢ ἐπίψογος, τό ἐπίψογον = αξιοκατάκριτος, αξιόμειπτος

για αναζήτηση περαιτέρω λέξεων συμβουλευτείτε: http://www.greek-language.gr/greekLang/ancient_greek/tools/lexicon/index.html

ΡΗΜΑΤΑ

ἐπίσταμαι, ἐπιστήσομαι, ἠπιστήθην: Κλίνεται κατά το ἴσταμαι και τονίζεται ὅπως το παιδεύομαι

ἔρωτάω -ῶ, ἠρώτων, ἐρωτήσω και ἐρήσομαι (μέσος ως ενεργ.), ἠρώτησα, ἠρόμην (μέσ. ως ενεργ.), ἠρώτηκα

πίμπλημι, ἐπίμπλην, (ἐμ)πλήσω, (ἐν)ἔπλησα, (ἐμ)πέπληκα (Κλίνεται κατά το ἴστημι)

πίμπλαμαι, (ἐν)ἐπιμπλάμην, [(ἐμ)πλήσομαι], (ἐν)ἐπλησάμην, (μέσ. αορ.β´) (ἐν)επλήμην (ἐμ)πλησθήσομαι, (ἐν)ἐπλήσθην, (ἐμ)πέπλησμαι, [(ἐμ)πεπλήσομαι

φθείρω, ἔφθειρον, φθερῶ, ἔφθειρα, ἔφθαρκα ή [ἔφθορα], ἐφθάρκειν φθείρομαι, ἐφθειρόμην, φθεροῦμαι, -φθαρήσομαι, ἐφθάρην, ἔφθαρμαι, - ἐφθάρμην

- **ΓΑΕ §347 άλλα φωνηεντόληκτα ρήματα σε -μι (ἐπίσταμαι, πίμπλημι, κτλ)**
- **ΣΑΕ §118 Αναφορικές αντωνυμίες**
- **ΣΑΕ §150, Παρατακτική σύνδεση προτάσεων με ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΟΣ συνδέσμος**
- **ΣΑΕ §100 Κατηγορηματική μετοχή**

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί στη νέα ελληνική «*Εἰ δὲ τίς με ἔροιτο... ἐπὶ τῷ κεκτῆσθαι*».
2. Ποιες αξίες και νόμοι εγκαταλείπονται και παραβιάζονται ἀπὸ τους σύγχρονους Σπαρτιάτες;
3. Να βρείτε τρεις αντωνυμίες διαφορετικού είδους και να τις αναγνωρίσετε γραμματικά.
4. *ἔροιτο, ἐμπίμπλαιντο* : να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση
5. *διαφθείρεσθαι*: να γίνει χρονική αντικατάσταση και να γραφεί το β´ ενικό πρόσωπο ὅλων των εγκλίσεων του μέσου παρακειμένου και του παθητικού αορίστου β´.
6. *αἰρουμένους*: να γραφεί το β´ ενικό πρόσωπο ὅλων των χρόνων της ίδιας φωνής και διάθεσης.
7. *ἐμπίμπλαιντο, ἐπίσταμαι*: να κλιθεί ο παρατακτικός και ο ενεστώτας σε ὅλες τις εγκλίσεις στην ίδια φωνή (βλ. παρατηρήσεις παραπάνω)
8. Να αναγνωριστεί ο υποθετικός λόγος της πρώτης περιόδου και να τραπεί στο είδος του προσδοκώμενου.
9. Να εντοπιστούν ὅλες οι κατηγορηματικές μετοχές και να αναλυθούν σε αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση.
10. *Εἰ δὲ τίς με ἔροιτο* : να συμπτυχθεί σε αντίστοιχη μετοχή.